

Силабус курсу Заповідна справа

Освітній ступінь – магістр
Галузь знань: 24 Сфера обслуговування
Спеціальність: 242 Туризм
Освітньо-професійна програма «Туризм»
Кількість кредитів – 4

Рік підготовки, семестр – 2 рік, I семестр

Компонент освітньої програми: вибіркова

Дні занять: - четвер, 11.05-14.05, ауд. 133
Консультації: вівторок 14.05, ауд. 143

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. геог.н., доц. Царик Петро Любомирович

Контактна інформація pitertsaryk@gmail.com 0352-43-61-54

Опис дисципліни

Курс «Заповідна справа» призначений для вивчення науково-теоретичних засад та особливості організації заповідної справи в Україні у порівнянні з міжнародними підходами та нормами. Розглянуто питання, пов'язані з організацією, функціонуванням, охороною природнозаповідних територій та об'єктів, управлінням, особливостями проведення наукових досліджень в межах природно-заповідного фонду, основними принципами концепції створення Всеєвропейської і національної екологічної мережі, збереженням біотичного та ландшафтного різноманіття, стратегією і перспективою розвитку заповідної справи, структурою та класифікацією природоохоронних територій світу і формами міжнародного співробітництва в галузі організації, збереження та використання природоохоронних територій. Увагу приділено аналізу сучасного стану щодо взаємозв'язку охорони природи та туристичної галузі.

Зміст дисциплін «Заповідна справа» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері туризму, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

	Темати	Результати навчання
1	Тема 1. Предмет "Заповідна справа".	Знати: об'єктивні передумови зародження природоохоронного руху. Зародження мотивів охорони ландшафтів, пам'яток природи на науковій основі, Становлення та основні етапи розвитку природозаповідної справи в Україні. Вклад наукових товариств, громадських організацій, вчених у розбудову заповідної мережі України. значимість та роль природно-заповідних об'єктів в природних регіонах. екологічну роль ПЗТ в природних регіонах. законодавчу базу розвитку природоохоронної мережі України.
2	Тема 2 Природні національні парки	Знати: Історію становлення та розвитку. Концепцію національних парків. Типологію ПНП за ступенем рекреаційного навантаження.. Формування мережі ПНП в

		Україні. Парки і рекреація. Просвітницька діяльність ПНП серед населення, учнівської молоді. Характеристика особливостей природи Шацького, Карпатського, "Дністровського каньйону", Азово-Сиваського ПНП. Перспектива розвитку ПНП в Україні до 2025 року, їх роль і місце в системі національної екологічної мережі, розвитку туризму і рекреації.
3.	Тема 3. Біосферні та природні заповідники	Знати: Програму ЮНЕСКО "Людина і біосфера" (1970). Характеристику основних проектів цієї програми. Положення про природний заповідник. Завдання заповідників. Науково-дослідна робота. Літопис природи та його структура. Характеристика особливостей природи Поліського, "Медобори", Асканія Нова, Чорноморського, Ялтинського заповідників. Мережа існуючих та перспективних біосферних та державних природних заповідників України.
4.	Тема 4. Регіональні ландшафтні парки, заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища	Знати: Положення про регіональний ландшафтний парк (РЛП). Парки і рекреація. Характеристика регіональних ландшафтних парків як місць масового короткотривалого відпочинку та оздоровлення населення. Розвиток мережі РЛП в Україні Перспективні РЛП, їх місце і роль у національній і регіональних екологічних мережах, розвитку короткотривалої рекреації і зеленого туризму. Характеристика пам'яток природи на краєзнавчому рівні.. Перспектива розвитку об'єктів цих категорій природозаповідання, їх роль і місце в екскурсійному туризмі.
5.	Тема 5. Антропічні заповідні об'єкти: ботанічні сади, дендропарки і заповідні парки, парки – пам'ятки садово-паркового мистецтва	Знати: Положення про дані категорії природозаповідання. Ботанічні сади, дендрологічні парки, зоологічні парки, парки пам'ятки садово-паркового мистецтва як рукотворні заповідні об'єкти багатофункціонального значення.
6.	Тема 6. Об'єкти і території ПЗФ як складові туристсько – рекреаційного комплексу	Знати: Категорію "природні туристсько-рекреаційні ресурси". Території та об'єкти ПЗФ як складова природних туристсько-рекреаційних ресурсів. ПНП – як об'єкти довготривалої рекреації; РЛП – як об'єкти короткотривалої реакції. Пам'ятки природи, як об'єкти пізнавального екскурсійного туризму.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 1.	Діяти на засадах розуміння цивілізаційних гуманітарних ці глобалізаційних процесів, національного розвитку
ЗК 5.	Уміння спілкуватися з експертами інших галузей в питаннях, спільних для вирішення.
ФК 3.	Здатність аналізувати геопросторову організацію туристичного процесу і проектувати її розвиток на засадах сталості
ФК 7.	Здатність розробляти та сприяти впровадженню регіональних програм розвитку сталого туризму

Літературні джерела

1. Гіл, Чарлз В.Л. Міжнародний бізнес: Конкуренція на глобальному ринку / Пер. з англ. А.Олійник, Р. Ткачук. – К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2001. – 856 с.
2. *Предпосылки создания технопарковых зон в Южном регионе Украины. На примере Одесской области* / Букринский Б. В., Лазарева Е. В. — Одесса, 1993. — 45 с. — (Препр. / НАН Украины. Ин-т проблем рынка и экон.-эколог, исследований).

3. *Практика* формування програм регіонального розвитку / А. Буряк, В. Никитин, М. Рац. и др. // *Регіон: проблеми и перспективи*. - Харків, 2018. - № 1. - С. 58-64.
4. *Бахтина Н. И., Долгова О.* Технопарки как форма поддержки малого предпринимательства (опыт Голландии) // *Мировая экономика и международные отношения*. — 2016. — № 6. — С. 130— 135.
5. *Винслав Ю., Дементьев В., Мелентьев А., Якутии Ю.* Развитие интегрированных корпоративных структур в России // *Рос. эконжурн.* -2018. - № 11-12. - С. 27-28.
6. *Вітлінський В, В., Наконечний С. І.* Ризику менеджменті. — К.: ТОВ «Борисфен М», 2016. - 336 с.
7. *Гапоненко М.* Инновации и инновационная политика на этапе перехода к новому технологическому порядку // *Вопр. економіки*. — 2017. - №9. - С. 84-97.
8. *Герасимчук М.* Проблеми інвестиційної та інноваційної політики України// *Економіка України*. —2017. — № 8. — С. 94 — 95.
9. *Голіков В. І.* Маяки та осередки сучасної економіки // *Економіка промисловості*. - 1999. - № 1. - С. 9-16.
10. *Гришин И., Колот И.* Развитие региональной инновационной деятельности//*Экономика Украины*. — 2016. — № 3. — С. 58 —64.
11. *Губський Б.* Інвестиційні процеси в глобальному середовищі. — К.: Наук, думка, 2018. - 389 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Теми 1-3 усне опитування, тести, завдання	30
Теми 4-6 усне опитування, тести, завдання	30
Ессе (теми 1-6)	10
Залік (теми 1-6) – тести, завдання	30

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для підсумкового контролю (залікові питання)
- 4) Електронне навчання в системі MODLE